

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BOBEDI (P2)

2017

MEMORANTAMO

MEPUTSO: 70

Palomoka ya matlakala a memorantamo ke 9.

KAROLO YA A: PADI**POTŠIŠO YA 1: KGATI YA MODITI – OK Matsepe****1.1 SETSOPOLWA SA A**

- 1.1.1 Segologolo.
 • Go swarwa lekgotla
 • Go na le dikgoši (3)
- 1.1.2 Kgoši Ntweleng ke monna wa Mmatshapho. (1)
- 1.1.3 Ya ka ntle.
 • Banna ba ba fetolana gampe kgorong
 • Banna ba a lwa (2)
- 1.1.4 Megabaru o tšhošitšwe ke seo se boletšwego ke Mologadi gomme o feleletša a mo raka ka ga gagwe. (1)
- 1.1.5
 • E tšweletša ditiragalo tša baanegwa
 • E utolla dimelo tša baanegwa
 • E tšweletša maikutlo a baanegwa (3)
- 1.1.6 Moya wa pefelo.
 • Diboleli di ahlaahla ditaba ka bogale
 Moya wa leago
 • Ba rera ditaba tša go aga motse wa bona
 Moya wa ntwana
 • Diboleli di fošana ka mae a go bola ebile ba feleletša ba elwa (E TEE fela) (2)
- 1.1.7 Mmatshapho. Ditiragalo tša padi ka moka di theilwe godimo ga gagwe. (2)
- 1.1.8 (Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana)
 A kwelobohloko.
 • Go hloka thari ga Mmatshapho go lweša banna kgorong
 • Mmatshapho bjalo ka mmago setšhaba o gapeletšega go hlola khutšo setšhabeng (3)

[17]**LE**

1.2 SETSOPOLWA SA B

- 1.2.1 Kgorong. (1)
- 1.2.2
- Kgoši Nkgotlelele o romile barongwa gore ba ye ba tšee tšohle tša mošate tšeo di lego ga Sefatamollo
 - Kgoši Nkgotlelele o ile a laela gore tšohle tšeo di tšerwego ga Sefatamollo di tšhungwe
 - Kgoši Nkgotlelele o tsebiša gore mmagosetšhaba ke Ntlogele e sego Mmatshehla (3)
- 1.2.3 O bogale.
- O fa ditaelo go Kgoši Dianthona le Sefatamollo le ge e le ba bagolo go yena
 - O tšhuma ditlabele tša bogoši bja Sefatamollo a mo lebeletše (3)
- 1.2.4
- Tlemollo ya lehuto
 - Bogoši bo boela go Kgoši Nkgotlelele
 - Ntlogele e ba Mmagosetšhaba (3)
- 1.2.5
- Moanegi o re botša tšeo re sa di tsebegwa ka baanegwa
 - O re utollela dimelo tša baanegwa (2)
- 1.2.6
- Batho ba tlogele go nyatša ba bangwe ka lebaka la seemo sa mebele ya bona
 - Motho a itshephe le ge a sa itekanela mmeleng (2)
- 1.2.7
- Setšhaba se sa bona ngwana wa mošemane a le bohlokwa kudu go feta wa mosetsana
 - Setšhaba ga se hlomphe baetapele ba basadi
 - Batho ga ba dumele gore motho wa go se itekanele mmeleng a ka ba le bokgoni bja boetapele (Tše PEDI fela) (2)
- 1.2.8
- Mmatshehla o tlogetše Kgoši Nkgotlelele ka ge a be a re o mo šiiša dinamana tša mmele
 - Mmatshehla o boetše go Kgoši Nkgotlelele ka lebaka la lehufa gobane Ntlogele a mmelegetše ngwana wa mošemane (2)
- [18]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 35

KAROLO YA B: PAPADI/TERAMA

POTŠIŠO YA 2: *DI ŠITILE PHAAHLA* – SN Tseke

2.1 SETSOPOLWA SA C

- 2.1.1 Mosegare wa sekgalela (1)
- 2.1.2 Sebjalebjae.
 • Go na le barutiši le barutwana
 • Go bolelwa ka sekolo
 • Go bolelwa ka Nanarisi (SRC)
 • Hlogo ya sekolo.
 • Tshwane. (Tše PEDI fela) (3)
- 2.1.3 Ee,
 • Poledišano ke ye kopana
 • Baanegwa ga se ba bantši.
 • Ditšhupasefala di šomišitšwe go hlahla babadi le go thibela ditšhitišo (3)
- 2.1.4 Ditšhupasefala.
 • A hlahla babadi.
 • A tšweletša dimelo tša baanegwa
 • A tšweletša maikutlo a babapadi (4)
- 2.1.5 • Batswadi ba se tshepe tšeo bana ba ba botšago tšona ka ditaba tša sekolo ntle le ge go na le bohlatse bja go tšwa sekolong
 • Barutiši ba sebotše batswadi ge ngwana a sa bonale sekolong (2)
- 2.1.6 O na le maaka/Ga a tshepagale. (1)
- 2.1.7 Manyami.
 • Lehlanye o kwa a nyaditšwe ke ngwana
 • Batho ba tlo bona e le tate wa go hloka taolo lapeng la gagwe
 • O na le ngwana wa go se tshepagale
 (Tše PEDI fela) (3)
- 2.1.8 O nyatša Lehlanye ge a bitša SRC a re ke Nanarisi. (1)

[18]

LE

2.2 SETSOPOLWA SA D

- 2.2.1 Ga a na maikarabelo.
- O nwa madila le barutwana
 - O fa barutwana motšoko le matekwana (3)
- 2.2.2
- Polelo ye kopana
 - Babapadi ga se ba bantši (2)
- 2.2.3 Ya ka ntle,
- Lefagwana o re Namele a tloge kopanong ya barutwana mola Tihakolane a re a dule ka ge e le moemedi wa bona (2)
- 2.2.4
- Go utolla dimelo tša baanegwa
 - Babadi ba kwa ditaba ka baanegwa ka bobona
 - Go utolla maikutlo a baanegwa (3)
- 2.2.5
- Barutiši ba be le magomo a segwera le barutwana
 - Barutwana ba emelelele bokamoso bja bona mabapi le tša thuto (2)
- 2.2.6
- Barutiši ba bangwe ga ba itlhomphe, ba nwa le go fola le bana ba sekolo
 - Basadi/basetsana le bona ba na le megopolo ya lephefo (2)
- 2.2.7 Namele o rutegile fela ditiro tša gagwe di fapana le seo gobane ga a laetše go ba le maikarabelo. (1)
- 2.2.8
- Barutiši bao ba sa šomego ba ka fiwa kotlo mošomong
 - Barutiši bao ba nwago le barutwana mabjala e bile ba ratana le bana ba sekolo ba ka rakwa mošomong
 - Seriti sa barutiši se ka wa, setšhaba sa se sa ba hlompha
 - Barutwana ba ka tšwa diripa tše pedi (2)
- (Tše PEDI fela) [17]

PALOMOKA YA KAROLO YA B: 35

KAROLO YA C: DIKANEGELOKOPANA**POTŠIŠO YA 3: TŠA LEFASE GA DI FELE – MFC Matshela le ba bangwe****3.1 SETSOPOLWA SA E: 'O SWERE JACKPOT'**

- 3.1.1 Mantšiboa/iri ya senyane, gaboMologadi (2)
- 3.1.2 ... eka motho a nelwa ke pula. (1)
- 3.1.3 Thulano ya ka ntle.
- Megabaru o raka Mologadi o re a mo tšwele motse
 - O tshepiša Mologadi go mo dira kotsi (3)
- 3.1.4 Megabaru o tšhošitšwe ke seo se boletšwego ke Mologadi gomme o mo raka ka lapeng la gagwe. (1)
- 3.1.5
- O re utollela dimelo tša baanegwa
 - O re laodišetša seemo sa ditaba
 - O re hlalošetša lefelo la ditiragalo (3)
- 3.1.6 Ke lefšega.
- O tšhošwa ke seo Mologadi a se boletšwego ebile o tšwa le dikudumela
- O na le maaka/Ke kgenkgerepe.
- O bolela gore o swaretše Mologadi e le maano a go mo gokagoketša go tšwa naye gore ba mo dire kotsi
- Ke mmolai.
- O rapela Mologadi babolai.
- (Tše PEDI fela) (4)
- 3.1.7 Pefelo,
- Go bona Megabaru a beakanya go bolaya mogwera wa gagwe, Mologadi (2)
- 3.1.8 (Balekwa ba tla fa ditlhathollo tša go fapana)
- Mohlala:
- Ga go na kwelobohloko yeo o tlogo e hwetša
 - Sethunya se a bolaya (1)
- (E TEE fela) [17]

LE

3.2 SETSOPOLWA SA F: 'BOŠEGO GA BO RONE NTA'

3.2.1 Sebjalebjae.

- Go bolelwa ka lefithi
- Go bolelwa le ka thelebišene
- Lebati
- Kolo
- Dieta (Tše PEDI fela) (3)

- #### 3.2.2
- Thaere ke monna wa Lobisa
 - Motlelebeng ke motlabo wa Lobisa (2)

- #### 3.2.3
- Gore o tšamile a ikapeša bjang ga go tsebe motho
 - Motlelebeng a thula Thaere wa batho ka lebelo la kolo (2)

- #### 3.2.4 O rata basadi.
- Le ge a nyetše o sa ratana le Lobisa
- Ke lefšega
- Ge monna wa Lobisa a mo hwetša a na le Lobisa o palelwa ke go ikemela, o a tšhaba (4)

- #### 3.2.5
- Motlelebeng.
 - Ditiragalo tša setsopolwa ka moka di ama yena. (2)

- #### 3.2.6
- Ee, mongwadi o re fegile ka ge re sa tsebe gore Motlelebeng o fetotše mosadi wa gagwe, Mpho bjang mabapi le ditšwalo tša basadi. (1)

- #### 3.2.7 Makalo/Pefelo.
- Monna wa gagwe o apere ditšwalo tša mosadi (2)

- #### 3.2.8
- Ga go seo o ka se dirago sephiring sa se tšwele nyanyeng.
 - Balekane ba tshepagalelane (2)
- [18]**

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 35

KAROLO YA D: THETO**POTŠIŠO YA 4: DIRETO TŠA SESOTHO SA LEBOA – Prof. DM Kgobe****4.1 SETSOPOLWA SA G: 'TEBATŠO' – DR MA MAKGOPA**

- 4.1.1 Thetotumišo/Thetolerato.
Moreti o tumiša/reta moratiwa wa gagwe. (2)
- 4.1.2 O nkgahlile
O nkgahlile
Ke rile
Ke rile
• Go gatelela lerato la gagwe go moratiwa wa gagwe
• Go tšweletša mošito
(E TEE Fela) (3)
- 4.1.3 Moreti o tumiša/reta bobotse bja moratiwa wa gagwe.
O kgahlwa ke lentšu la moratiwa wa gagwe le lebose. (2)
- 4.1.4 Moya wa lerato/tebogo
• O rata mosadi wa gagwe ka ge a mo ntšhitše bošuaneng
• O re mosadi wa gagwe o mo fetotše a mo dira motho wa seriti
• O mo agile bjale o a kgahliša
(Tše PEDI fela) (3)
- 4.1.5 • E gatelela molaetša
• E tšweletša mošito (2)
- 4.1.6 Moreti o leboga tšeo moratiwa wa gagwe a mo diretšego tšona. (1)
- 4.1.7 Lethabo/Kgotsofalo.
• O thabišwa/kgotsofatšwa ke gore o ipona a feletše bjalo ka monna morago ga go hwetša Tebatšo
A tebogo.
• O leboga tema yeo e kgathwago ke Tebatšo bophelong bja gagwe
(E TEE fela) (2)
- 4.1.8 Tshwantšišo
• Moreti ka sekapolelo sa tshwantšišo o bapetša botse le bose bja lentšu la Tebatšo le gauta. (2)

[17]**LE**

POTŠIŠO YA 4**4.2 SETSOPOLWA SA H: 'MOEMEDI' – RM MADIGA**

- 4.2.1
- Ditematheto tše 4
 - Methalotheto ye 33
 - Methalotheto ye metelele le ye mekopana (3)
- 4.2.2
- O be o le kae ke tshwenyega
Ke tshwenywa ke baloi le dingaka?
- E laetša gore kgopolokgolo ya mothalotheo wa mathomo e felela mothalotheo wa go latela (2)
- 4.2.3
- Mehleng yela ya kgale o be o le kae?
O be o le kae wena Moemedi?
O be o le kae ke tshwenyega
Ke tshwenywa ke baloi le dingaka?
(E TEE fela)
- Go gatelela kgopolo ya moreti (2)
- 4.2.4
- Go tlemaganya dikgopolo.
 - Go kgaoganya dikgopolo.
 - Go senya metara.
- (Tše PEDI fela) (2)
- 4.2.5
- Moreti o šomišitše 'hubaka' go laetša ka mokgwa woo a bego a emaema ka gona go leka go itšhireletša kgahlanong le baloi.
 - Ka tirišo ya 'bomatšhekge' moreti o laetša gore o be a šomiša dingaka tša bokgoni/go tuma. (4)
- 4.2.6
- E emetše Modimo/Kgobe. (1)
- 4.2.7
- Modimo/Kgobe o kgona go bontšha tsela ka gare ga kgakanego ye kgolo
 - Go botša Modimo/Kgobe se sengwe le se sengwe seo se go tshwenyago (2)
- 4.2.8
- Maikutlo a kgotsofalo/Lethabo.
 - Moreti o kwa a le ka tlase ga tšhireletšo ya Modimo/Kgobe. (2)
- [18]**

PALOMOKA YA KAROLO YA D: 35
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 70